

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชายในคดีความผิดร้ายแรง” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวโน้มการกระทำผิดรวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิด และแสวงหาแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชายในคดีร้ายแรง ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน พร้อมกับนำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนชายกระทำความผิดในคดีร้ายแรง ซึ่งการศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการศึกษาจากเอกสารและวิจัยภาคสนาม โดยศึกษาจากเด็กและเยาวชนชายที่กระทำความผิดในคดีร้ายแรงซึ่งอยู่ในความดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 87 คน และใช้วิธีศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยการเก็บข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้น และหาค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทุกข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) โดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อีกทั้งยังศึกษาในเชิงคุณภาพ (Qualitative) ด้วยวิธีการศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) โดยดำเนินการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนชายที่กระทำความผิดในคดีร้ายแรงอย่างละเอียดเป็นรายบุคคล จำนวน 7 กรณีศึกษา ซึ่งจากการศึกษามีผลสรุปดังนี้

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย โดยกระทำความผิดประเภทโทรมหญิงมากที่สุด รองลงมา คือ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ซึ่งเป็นการยืนยันว่าสังคมกำลังประสบกับปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในลักษณะที่ใช้ความรุนแรง โดยมีแนวโน้มที่จะทำความผิดประเภทคดีโทรมหญิงเป็นส่วนมาก ซึ่งการกระทำความผิดในลักษณะนี้สร้างความเสียหายต่อตัวเหยื่อทั้งร่างกายและจิตใจ

ในส่วนของการศึกษาจากแบบสอบถาม ผลการศึกษพบว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุปัจจุบันเฉลี่ย 17 ปี 10 เดือน อยู่ในสถานภาพโสดเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 2 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นลูกคนที่สอง ระดับการศึกษาของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากที่สุด และส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ก่อนต้องโทษ

เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถูกจับกุมและดำเนินคดีเป็นครั้งแรกมากที่สุด โดยมีอายุเฉลี่ย 15 ปี 9 เดือน แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่เคยกระทำความผิดแต่ไม่ถูกจับกุม ส่วนผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกและอบรมมาก่อนและถูกจับกุมซ้ำมีเพียงเล็กน้อย โดยเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายมากที่สุด เมื่อจำแนกประเภทการกระทำความผิดในคดีร้ายแรง พบว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดประเภทโทรมหนิงมากที่สุด รองลงมาคือฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศาลพิพากษาคดีให้ฝึกและอบรมรวมระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 5 ปี 2 เดือน

เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา แต่ก็มีเยาวชนจำนวนหนึ่งที่อยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเนื่องจากบิดามารดาแยกทางกัน โดยส่วนใหญ่จะอยู่กับมารดา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ประมาณ 5,000-10,000 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ 1,500-3,000 บาทต่อเดือน โดยส่วนมากได้รับจากบิดามารดา และครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างมาจากครอบครัวชนชั้นล่างมีฐานะพอกินพอใช้

นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม อยู่ใกล้แหล่งอบายมุขต่าง ๆ เช่น มีร้านสันทนาการ มีผู้ค้ายาเสพติด มีผู้เสพยาหรือติดยาเสพติด อีกทั้งเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักมีการรวมตัวกับเพื่อนเป็นกลุ่มแก๊งและกระทำความผิดร่วมกัน

ในส่วนของการความคิดเห็นต่อการรับโทษตามคำพิพากษา ซึ่งเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการลงโทษโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าเด็กบางคนได้รับโทษหนักเกินไป และเห็นว่าตัวเองยังเป็นเด็กอยู่จึงควรจะได้รับโทษ และมีความคิดเห็นว่าโทษที่ได้รับไม่ได้รุนแรงมากจึงทำผิด อีกทั้งมีความคิดเห็นว่าเมื่อกระทำความผิดจะไม่ถูกจับกุมเห็นว่าการลงโทษไม่สามารถยับยั้งการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ เห็นว่าการถูกจับเป็นเรื่องธรรมดาเห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวกับการจับกุม การพิจารณาพิพากษา และการบำบัดแก้ไขผู้กระทำความผิด ยังทำงานได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

ปัจจัยภายในด้านร่างกายและจิตใจ พบว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำความผิดเนื่องจากทำไปด้วยความคะนอง กระทำเพราะไม่ทราบถึงผลร้ายที่จะตามมา (รู้เท่าไม่ถึงการณ์) ทำเพราะความอยากรู้อยากเห็น ทำเพราะเพื่อนชักชวน กระทำเพราะผู้เสียหายสร้างความโกรธแค้นให้ตน กล่าวกับผู้เสียหายจะแฉความเขาเรื่อง กระทำเพราะอยู่ในอาการเมาสุรา ต้องการทรัพย์สินใช้ในการเที่ยวเตร่ และเหยื่อมีส่วยยั่วยู่ให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด

อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างรู้สึกไม่ไว้วางใจใครและรู้สึกว่าอยู่โดดเดี่ยวตัวคนเดียว และมีกลุ่มตัวอย่างเพียงส่วนน้อยที่กระทำผิดเพราะทำตามละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ เพราะต้องการทรัพย์สินไปช่วยเหลือครอบครัว และกระทำเพราะมีผู้ใช้หรือจ้างวานให้ทำ

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าครอบครัวมีส่วนทำให้กระทำผิดอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าบิดามารดาเสียใจต่อการกระทำของตน เห็นว่าบิดามารดาเอาใจใส่ต่อการเรียนและยินดีที่จะส่งเสียให้ตนได้เรียนสูง ๆ เห็นว่าบิดามารดาต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว เห็นว่าบิดามารดามีเวลาดูแลเอาใจใส่และคอยช่วยเหลือตนอยู่เสมอ เห็นว่าหากตนกระทำผิดบิดามารดาหรือผู้ปกครองจะให้อภัยเสมอ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเวลามีปัญหาไม่สบายใจจะปรึกษาพูดคุยกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเมื่อทำผิดรุนแรงคนในครอบครัวจะไม่มี การพูดคุยหรือช่วยกันแก้ไขในเรื่องที่ตนกระทำผิด เยาวชนคิดว่าครอบครัวมีส่วนในการกระทำผิดของตน กลุ่มตัวอย่างคิดว่าการกระทำผิดของตนทำให้บิดามารดาให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่ตนมากขึ้น บิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างชอบดื่มสุรา เสพสารเสพติด และเล่นการพนัน อีกทั้งมักทะเลาะเบาะแว้งกันแต่ไม่ถึงกับลงไม้ลงมือ ทำร้ายร่างกายกัน บิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างจะไม่ลงโทษตนรุนแรงโดยไม่มีเหตุผล และบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยต้องโทษหรือกำลังต้องโทษ

ปัจจัยด้านสังคมโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเป็นรายด้านได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเพื่อนมีส่วนในการกระทำผิดในระดับปานกลาง เห็นว่าเมื่อเยาวชนอยู่กับเพื่อนจะรู้สึกว่าการทำอะไรที่ท้าทายมากกว่าอยู่ตามลำพัง และกลุ่มเพื่อนของเยาวชนมักเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข เยาวชนจะรู้สึกสบายใจและเป็นตัวของตัวเองเวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง ก่อนเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ เยาวชนมีเพื่อนที่เคยต้องโทษหรือกำลังต้องโทษบ้างเล็กน้อย เยาวชนมักใช้เวลาว่างในการอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับครอบครัว เยาวชนคิดว่าการทำสิ่งต่าง ๆ ตามเพื่อนจะทำให้เพื่อนยอมรับในตัวมากขึ้น เพื่อนของเยาวชนมักให้ความช่วยเหลือเวลาที่เยาวชนมีปัญหายุ่งยาก เวลาเยาวชนมีปัญหาก็จะปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง เยาวชนคิดว่าเพื่อนมีส่วนในการกระทำผิดของตน อีกทั้งเพื่อนมักชักชวนเยาวชนหนีเรียนหรือทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน ชักชวนเยาวชนทำสิ่งผิดกฎหมาย

ในส่วนความคิดเห็นต่อโรงเรียน พบว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เด็กและเยาวชนเห็นว่าโรงเรียนให้การอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลเมืองที่ดี กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าครูคอยช่วยเหลือนักเรียนไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนหรือปัญหาส่วนตัว แต่ถึงอย่างไรเยาวชนก็ยังมีความเห็นว่าโรงเรียนมีกฎระเบียบและเข้มงวดมากเกินไป ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นในการไปเรียนหนังสือ เห็นว่าครูชอบนำเยาวชนไป

เปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่นที่ดีกว่า เยาวชนเห็นว่าความรู้ที่ได้รับในโรงเรียนไม่มีประโยชน์สำหรับอนาคต

ในส่วนของการคิดเห็นต่อสื่อมวลชน พบว่า โดยรวมเด็กและเยาวชนเห็นว่าสื่อมวลชนมีส่วนในการกระทำความผิดในระดับปานกลาง โดยเยาวชนเห็นว่าสื่อลามก เช่น วิดีโอ วีซีดี หรือหนังสือโป๊ มีส่วนทำให้เกิดคดีข่มขืน และเห็นว่าสื่อมวลชนมักนำเสนอภาพยนตร์หรือละครที่นำเสนอถึงผู้กระทำความผิดในลักษณะที่ได้รับความเห็นใจหรือได้รับการยกย่อง สื่อลามก การนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่รุนแรงบ่อยครั้ง ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ทักษะการกระทำความผิด สร้างค่านิยมที่ผิด ๆ ให้แก่เด็กและเยาวชน และทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบ (Imitation)

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

จากการศึกษาถึง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชายในคดีความผิดร้ายแรง” ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชายในคดีร้ายแรง ดังนี้

1. ครอบครัวต้องทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังในสิ่งที่ถูกต้อง และให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตรหลานอย่างเพียงพอ โดยต้องมีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตรหลานทั้งในด้านการเรียน และการคบเพื่อน รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาที่ดีและคอยให้ความช่วยเหลือหากบุตรหลานประสบปัญหา

2. กำหนดมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนและขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างทั่วถึง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาก่อนวัยอันควรแก่เด็กและเยาวชน

3. หน่วยงานทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนของไทยควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะตำรวจต้องสามารถติดตามจับกุมเยาวชนที่กระทำความผิดได้ทันทีภายหลังมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น อัยการต้องเร่งไต่สวนข้อเท็จจริงและสั่งฟ้อง ศาลพิพากษาคดีได้เหมาะสมกับความผิดที่กระทำ หากผลการกระทำมีความเสียหายแก่สังคมมากก็ต้องลงโทษรุนแรง

4. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรมีการจัดให้เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้เข้ารับการศึกษาก่อนอื่นก็ต้องมีนโยบายโดยเน้นระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตน

5. ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด โดยโรงเรียนต้องไม่ปฏิเสธที่จะแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดร้อนให้แก่ชุมชนด้วยการไล่ออก แต่พร้อมที่จะเข้าใจ แก้ไข และให้โอกาส รวมทั้งด้านสื่อมวลชนควรมีการควบคุมสื่อลามกอนาจาร และสิ่งยั่วยุ การนำเสนอภาพยนตร์หรือละครที่ไม่เหมาะสม และไม่ควรรำเสนอข่าวอาชญากรรมรุนแรงบ่อยครั้ง เพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

6. ให้ความรู้แก่ชุมชนถึงสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดส่วนใหญ่มาจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพื่อให้ชุมชนได้ช่วยดูแล ตักเตือนเด็กที่มีพฤติกรรมที่ล่อแหลมต่อการกระทำความผิด ให้ประพฤติปฏิบัติภายใต้กรอบของกฎหมาย และวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาดังกล่าวและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดีร้ายแรง ที่อยู่ในความดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายทั่วประเทศไทย (ส่วนภูมิภาค) ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1-9 และศูนย์ฝึกและอบรมฯ ที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากศูนย์ฝึกและอบรมฯทั่วไป จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ สิรินคร, ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกาญจนาภิเษก, ศูนย์ชุมชนบำบัดฯ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา 2 เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดระหว่างเด็กและเยาวชนชายกับเด็กและเยาวชนหญิงในคดีความผิดร้ายแรง ว่ามีสาเหตุการกระทำความผิดคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันหรือไม่

3. ควรมีการศึกษาเฉพาะประเภทคดีความผิด เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย หรือคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยศึกษาแบบเป็นประเภทคดีซึ่งทำการศึกษาในเชิงลึก เพื่อที่จะได้สามารถหาแนวทางในการป้องกันมิให้เยาวชนกระทำความผิดตามประเภทคดีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ